

Kronprinsparret i Stauning

Stauning Flymuseums formand, Karsten Knudsen, modtog kronprins Frederik og kronprinsesse Mary, foran museets hovedindgang, fredag den 1. oktober 2010 i anledningen af Flyvevåbnets 60 års jubilæum. Ringkøbing-Skjern kommunes borgere mødte op.

Tekst og fotos af Per Brunsgård, Tim.

Et par hundrede børnehavebørn, pensionister og andre begejstrede royalister valfartede til Danmarks Flymuseum i Stauning, da kronprins Frederik og kronprinsesse Mary, fredag den 1. oktober 2010, gæstede lufthavnen i Ringkøbing-Skjern Kommune. Anledningen var at Flyvevåbnet for 60 år siden, den 1. oktober 1950, blev et selvstændigt værn.

Mange år var gået, den runde dag måtte fejres med manér - og det blev den. Første del af fejringen af Flyvevåbnets 60 års jubilæum foregik på Danmarks Flymuseum, hvis udstilling af fly spænder fra det første danske militærfly fra 1911 til nutidens F-16 jagerfly.

Blandt de mange gratulanter, der gæstede Danmarks Flymuseum, foruden Frederik og Mary, var forsvarsminister Gitte Lillelund Bech (V), forsvarschef Knud Bartels og chefen for Flyvertaktisk Kommando, generalmajor Henrik Røboe Dam.

Flyvevåbnets helikopter ankom, lidt i ni, til Stauning Lufthavn med kronprinsparret.

Frederik og Mary trodsede PET's anvisninger og spadserede hen foran alle de fremmødte.

Frederik og Mary ankom til Stauning Lufthavn i Flyvevåbnets helikopter, EH-101 Merlin. Fra lufthavnen blev alle de ankomne gæster kørt til Flymuseets hovedindgang, men kronprinsparret trodsede PET's og Flyvevåbnets anvisninger, stoppede bilen og spadserede langs indkørslen til museet, hvor de mange fremmødte havde taget opstilling og viftede med Dannebrog. Kronprinsessen var i sandhed generøs med sine håndtryk og hilsner, og fik overrakt flere buketter blomster på den godt 50 meter lange paradetur. Gamle som unge fik hilst på Mary.

Flymuseets formand, Karsten Knudsen, tog imod kronprinsparret ved indgangen, bød den velkommen, inden han sammen med chefen for Flyvertaktisk Kommando, Generalmajor Henrik Røboe Dam, viste dem rundt på museet.

Efter den fyldige rundvisning på Flymuseet i Stauning drog kronprinsparret med følge ud foran museet. Kronprinsparret afslørede stenen med mindepladen ved gaven fra Danmarks Flymuseum til Flyvevåbnet i anledningen af Flyvevåbnets 60 års jubilæum.

Chefen for Flyvertaktisk Kommando, Generalmajor Henrik Røboe Dam assisterede de kongelige frem til den store gave, der skulle afsløres.

Kronprins Frederik og kronprinsesse Mary trak i hvert sit tov og afslørede pladen på stenen.

Gaven var en afstøbning af en Spitfire Mk. IXe, som var en del af de danske flyvende styrkers arsenal fra 1948 til 1952.

Formanden for flymuseet Karsten Knudsen talte for kronprinsparret inden afsløringen.

Gaven drejede sig om en afstøbning af en Spitfire Mk. IXe, som var en del af de danske flyvende styrkers arsenal fra 1948 til 1952. Det fly, som afstøbningen er baseret på, blev fløjet af blandt andre oberst Kaj Birksted, som under anden verdenskrig var Danmarks eneste flyver, da han fløj for engelske Royal Air Force og De Frie Norske Styrker. Kaj Birksted hædres også inde på museet, hvor der er opstillet en buste af ham. Gaven vil fremover være at se uden for Danmarks Flymuseum, hvor den står på en piedestal ved indkørslen til museet.

I lidt over et år havde Danmarks Flymuseum arbejdet på at få fremstillet og opstillet en replika af Spitfire 427, der gjorde tjeneste i det danske flyvevåben ved oprettelsen i 1950. Installationen blev rejst umiddelbart før Flyvevåbnets 60 års jubilæum, hvor den blev afsløret af kronprinsparret på selve jubilæumsdagen.

En af de helt store udfordringer i dette projekt har været konstruktionen, fremstillingen og finansieringen af den stander Spitfire er monteret på. Her trådte Vestas Towers, Varde til med deres ekspertise, hvilket har været af stor betydning for projektets gennemførelse.

Kronprins Frederik og kronprinsesse Mary forlod klokken 10.15 igen Stauning Lufthavn.

EH-101 Merlin. Oprindeligt var helikopteren navngivet EHI 01 - efter "European Helicopter Industries nummer 01".

Efter besøget gjorde Kronprinsparret sig klar til afgang mod Viborg Domkirke.

Mary og Frederik steg ombord i Flyvevåbnets helikopter.

Fredag formiddag tog Flyvevåbnet hele Viborg Domkirke til sig, og ved en stor festgudstjeneste tog domkirken Flyvevåbnet til sig. Viborg Domkirke er tilknyttet flyvevåbnet, så da det danske flyvevåben fejrede sine 60 år, var domkirken i Viborg den naturlige ramme for en festgudstjeneste.

Kronprinsparret ankom kort før gudstjenesten, mens klokkerne stadig ringede. Flyverprovst Leif Holmstrøm ledsagede kronprins Frederik og kronprinsesse Mary ind til festgudstjenesten i Viborg Domkirke. Sammen med andre nøglepersoner fik de pladser helt oppe i koret.

Blandt den lange række af honoratiorens var selvfølgelig Frederik og Mary, forsvarsminister Gitte Lillelund Bech (V), forsvarschef Knud Bartels og chefen for Flyvertaktisk Kommando, generalmajor Henrik Røboe Dam.

De militære deltagere overgik hinanden i stjernernes antal og størrelse samt i diverse ordener og medaljer.

Flyvevåbnets egne havde fundet den særlige festuniform, stationsuniformen, frem. Den består af en flyverblå habit, en hvid skjorte, et sort slips, et par hvide handsker og et par sorte strømper til sorte sko. Og ved siden en ceremoniel dolk. Som en vigtig del af festlighederne afslørede Frederik og Mary en montre med en mindebog.

Viborg-arkitekt Thomas Medom-Bæch havde tegnet montren. Den var af træ og messing og har et låg af glas. Bogen er et kunstværk i sig selv og er skabt af Wega Bogbinderi i Aars. Mindemontren får fast plads ved den sydlige trappe til krypten i Viborg Domkirke.

Som afslutning på den store dag blev der holdt en reception på Flyvestation Karup, hvor Flyvevåbnets hovedsæde og Flyvertaktisk Kommando også har deres pladser.

*EH-101 Merlin, Flyvevåbnets store helikopter
fragtede de kongelige, med følge, ud og hjem, rundt
i Midtjylland, først fra Stauning til Viborg og sidst til Karup.*